

მართალი სარდალი

178 (876)

1 და 2 მართალი მს. ღივ. პოლიტ-განმეზის უბნოლონიური გაზეთი

რედაქც. მისამართი: ტფ., ევანგელისის ქუჩა
ელსმენი 2-24
განცხადების ფასი პირ. გვ. 40 კ. ნომ. 3 სტრ.

წუ გასწყვეტ პაფიზის ფითელ ჯა-რთან!

კიდევ რამოდენიმე კვირა და დიფიციენტი წითელ არმიულთა განსაზღვრული ნაწილის ჯვადო შევსებულბაში წასვლა. წითელ ყაზარმაში მიღებული ცრანითი, პალიტიკურად მომწოდებული და ცენტრით სავე წითელი მეომარი დაუბრუნდებოდა თავის სოფელს, სადაც მის მიუღის დიდი საზოგადოებრივი მუშაობა.

მაგრამ უვადო შევსებულბაში წასვლა სრულიად არ გულისხმობს მას, რომ წითელ არმიულმა დაივიწყოს წითელი ჯარი, თავისი ნაწილი და წითელი ყაზარმა. პირიქით მან ერთ წუთსაც არ უნდა გასწყვიტოს მასთან კავშირი. უვადო შევსებულბაში წასული წითელი არმიული მოვალეა წერილობითი თუ სხვა სახით მუდმივ კავშირში იყოს წითელ ჯარსთან და განსაკუთრებით თავის ნაწილთან. გარდა ამისა უვადო შევსებულბაში წასული წითელი არმიული მუდამ უნდა ზრუნავდეს წითელ არმიულთა ოჯახებზე და საერთოდ წითელი არმიის კეთილდღეობაზე. იქ სადაც წითელ არმიის ნაღლები უყურადღებო ექცევა, მან ცენტრულად უნდა შეგებდეს მასს და უნდა მიადგინოს მას, რომ ამ უყურადღებობას ბოლო მივლას.

უვადო შევსებულბაში წასული წითელ არმიული აგრეთვე მოვალეა ფართოდ გასწვოს საფრთხის მოსახლეობას წითელი არმიის მნიშვნელობა, მ-

სი მუშაობა, მისი მიზნები; ხელი შეუწყოს ტერიტორიალური ილდის ფართე პოპულიარიზაციას, მხურვალე აგიტაციით წითელ ყაზარმაში გაწყვიტოს დროს, რომ ახალგაზრდობა ერთსულვანად გამოცხადდეს და სხვა.

ამით ის მეორე მიზნაც მიადგენს—უფრო მეტად დაეკავშირებს სოფელს წითელ ჯარსთან.

უვადო შევსებულბაში წასული წითელ არმიულმა—სამხარში არ უნდა დაივიწყოს თავისი ვაჟებიც და მოაწოდოს მას სოფლის ცხოვრებთან კარგად დაკავშირებული ადგილობრივ მიღწევებზე, მოსავლეზე, წითელ არმიულთა ოჯახების უზრუნველყოფაზე და სხვათა შესახებ. ესეც დიდი ხელს შეუწყობს წითელი არმიის და სოფლის დაახლოებას. ამრიგად სხვა საზოგადოებრივ მუშაობასთან ერთად უვადო შევსებულბაში მიმავალ წითელ არმიულმა ერთი წითელი არმიული ჯარი, უნდა იქონიოს მასთან მუდმივი კავშირი, მუდამ უნდა ზრუნავდეს მისი ზურგის გამაგრებაზე და ხელს უნდა უწყობდეს მისი კავშირის გადრეკილვას სოფელთან.

აი ყოველივე ის, რაც არასდროს არ უნდა დაივიწყონ უვადო შევსებულბაში მიმავალ წითელ არმიულთა სიბრძნის უვადო გაატარონ ცხოვრებაში.

აჯანყება სირიაში

საფრანგეთის იმპერიალიზმს ახალი ფრანტი გაეხსნა. მაროკოს მავალიის სირიამაც მიუღო ხელი. დღევანდელი რადიკალიზმში გადმოგვეყენებ, რომ სირიის აჯანყებამ ფართო ხასიათი მიიღო.

აჯანყების სეროზულად ხასიათს მარტო ის ამტკიცებს, რომ საფრანგეთის ჯარებმა უკან დაიხიეს და დიდ მსხვერპლსაც გასწიეს. მათ დაქარგეს 200 კაცი მოკლული, ხოლო დაჭრილთა რიცხვი 600 კაცს უდრის.

აჯანყების მიზეზი ნათელია. საფრანგეთის იმპერიალიზმის ძალმომრებით მოთმინებულად გამოსულ სირიელებმა იარაღს მიმართეს.

ნობას და აჯანყების დროს აღმართეს. სირია პატარა ქვეყანაა მკერე აზიაში, რომელიც უმეტესად არაბებით არის დასახლებული. 1919 წელს მდგ სირიის ოსმალეთის სახელმწიფოს ნაწილს შეადგენდა, ხოლო შემდეგ ერთა ლიგის წყალობით ის საფრანგეთის იმპერიალიზმის ლეჟამი გახდა. საფრანგეთის იმპერიალიზმის სიძინად ავიწყობდნენ სირიელებს და იატაკ ქვეშ ჩადენეს სირიის დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლნი.

თეთი საფრანგეთის მთავრობის ვაჟები "რუნა" სწორებად რომ სირიელებს საშინაოდ ეჯავრებოთ ფრანგები. ასე თუ ისე სირიელები დაადგნენ შეიარაღებულ აჯანყების

პოლიტიკური კრიტიკა - ანგარიში

პრძოლა ფრანგების წინააღმდეგ.

პაფისის საფრანგეთის ცნობით ბულონის, ჯეზლის და ანერის შეიხებმა (მმართველებმა) გადსწყვიტეს იცნონ აბდელ-ქერიმის ძალი უფლება და განახლონ პრძოლა ფრანგების წინააღმდეგ.

საფრანგეთის მთავრობა მოუწოდებს თავდაცურად პოლიტიკისაკენ.

გაზ. სენსაკო აღაგზაღმდის* პარიზული კორესპონდენტი იტყობინება, რომ ესტონეთის მინისტრი პუსტა, რომელიც ითყობა პარიზში და სცდილობს საფრანგეთის მიმართობას ბალტიის სახელმწიფოების მომავალ კონფერენციისთვის, უხერხულად ატომოფეროში მოექცა.

საფრანგეთის მთავრობამ უჩიოა მას თავდაცური პოლიტიკა აგრესიულობას ვარგე.

პუსტამ სთხოვა საფრანგეთის მთავრობას მისცეს გარანტია, რომ ბიზრტში მყოფი რუსეთის ფლოტა, საბჭოთა კავშირში დაბრუნების შემთხვევაში, არ იქნება გადაყვანილი ბალტიის ზღვაზე.

საგარეო საქმეთა მინისტრმა ბრინმა უარი სთქვა საბჭოთა კავშირის მიმართ ასეთი პირობების წყვეტებაზე.

გერმანიის მუშათა დღეუგატები ბორჯომში.

7 აგვისტოს ბორჯომში ჩავიდა გერმანიის მუშათა დღეუგატა ყურულაშვილისა და სენიუშკინის თანხლებით.

ბორჯომის მუშები და მოსამსახურებები წითელი დროშებითა და ორკესტრებით მიეგებენ დღეუგატებს.

დღეუგატის მივსალმა მუშათა წარმომადგენლები. საპასუხო სიტყვით გამოვიდა აგრეთვე გერმანიის დღეუგატები.

პროფსაკოუს პრეზიდენტის წევრმა სენიუშკინმა დახასიათა დღეუგატის მოვლის მნიშვნელობა მუშათა ერთიანი ფრანტის შექმნის საქმეში. დღეუგატები დაბრუნდნენ ბორჯომში ორი დღე.

გზას და როგორც ჩანს სერვისითივე ბედ ეწვევა, როგორც მაროკოს კომისარ-დენერალ ლიოტეს. ტუვან-მფრქვევით და მხრიალავი ვაზთ ბრანები და სეროილები სირიის ხალხში თავისუფლების წუთუღობის ვერ ჩაკლავენ.

საფრანგეთის ბურჟუაზიის დაუზოგველი პრძოლა აჯანყებულთა წინააღმდეგ კიდევ უფრო გააძლიერებს მის მფრ და მონავებულ კალონიებში ერთგულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას. და თუ დღეს მაროკო და სირია აჯანყდა ხვალ საფრანგეთის დანაჩრენი კალონიებიც აღსდგებიან თავის სისხლიანი ბატონის წინააღმდეგ.

საფრანგეთის ბურჟუაზიის დაუზოგველი პრძოლა აჯანყებულთა წინააღმდეგ კიდევ უფრო გააძლიერებს მის მფრ და მონავებულ კალონიებში ერთგულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას. და თუ დღეს მაროკო და სირია აჯანყდა ხვალ საფრანგეთის დანაჩრენი კალონიებიც აღსდგებიან თავის სისხლიანი ბატონის წინააღმდეგ.

კამათი ინგლისის თემთა პალატაში ინგლის-საბჭოთა ურთიერთობის შესახებ.

კონსერვატორების ანტი-ბოლშევიკური პოლიტიკა ინტენსივით მხლიტდება ანტინგლისის შედეგ. პანსონბი მეტად გადაჭარბებულად სთვლის კონსერვატორების მტკიცებას ბოლშევიკურ პროპაგანდის შესახებ.

ინგლისის თავისი პოლიტიკით თავის წინააღმდეგ რაზმავს ახლის ვრებს.

მაკ ნეილი სცდილობს დამტკიცოს ჩინეთთან შეგობრობა ამასთან ის აცხადებს, რომ საბჭოთა კავშირთან შეგობრულ ურთიერთობის ცდებია, უბრალო დროს დაკარგვა იქნება.

მუშათა პარტიის წევრმა პანსონბიმ ვაქარტიკა თემთა პალატაში ინგლისის დამოკიდებულბა საბჭოთა კავშირისადმი და გამოსთქვა აზრი, რომ ეს დამოკიდებულბა ნაკარანგევი სურვილით—არ შესუსტდეს ის სარგებლობა, რომელიც მიღებულ იქნა საარგენო კამპანიის დროს ანტი-ბოლშევიკურ ლოზუნგს ქვეშ, რომ ცნობები ბოლშევიკური პროპაგანდის შესახებ მეტად გადაჭარბებულია კონსერვატორების მიერ.

დასასრულ მან მიუთითა, რომ ინგლისის მთავრობის პოლიტიკა ახუნდრებს ინგლისის წინააღმდეგ ჩინეთის მრავალ-როცხვან მოსახლეობას.

საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხანაგი მაკ ნეილი გამოვიდა პანსონბის წინააღმდეგ და განაცხადა, რომ მეგობრულ ურთიერთობის დარღვევას მიზეზი თვითონ შუასკოვია, ვინაიდან ის ყოველგვარ ღონისძიებას ხმარობს ზიანი მიყენოს ინგლისს.

ჩინეთის საკითხის შესახებ მაკ ნეილიმ განაცხადა, რომ უცხოელთა წინააღმდეგ მოძრაობა ჩინეთში, რომელიც უკანასკნელად გაძლიერდა ბრიტანეთის წინააღმდეგ, ბოლშევიკური პროპაგანდის ნაყოფია. შეიძლება წინააღმდეგ ყველა სახელმწიფოები სცადდნენ, მაგრამ ჩვენ დიდი ხნის განმავლობაში დავამტკიცეთ, რომ ჩვენ ვართ საუკეთესო მეგობრები, როგორც კი ჰყავს ჩინეთს უცხოელ სახელმწიფოებს შორის.

ბოლოს მაკ ნეილი შეეხა საბჭოთა კავშირთან ვაქრობის საკითხს და განაცხადა: „ეციით რა წინა გამოცდებით-საბჭოთა მთავრობის პოლიტიკა და მეთოდები, ჩვენ ვფიქრობთ, რომ უბრალოდ დავკარგავდით დროს, რომ დავახლოვდით მათ,—ეს ჩვენ არ გვიანდა“.

რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის 200 წლის იუბილესთვის.

ტოკიოს უნივერსიტეტის ცნობილი პროფესორი ბიოლოგი განუჭურა გამოგზავნა ლენინგრადში რუსეთის სამეცნიერო აკადემიის ორსი წლის იუბილეს გამო.

ტოკიოს უცხო ენათა სკოლის პროფესორი ისაუბრა გამოგზავნა ამ დღეებში საბჭოთა კავშირში რუსული ენის შესასწავლოდ და აგრეთვე როგორც იაპონიის განათლების სამინისტროს წარმომადგენელი იუბილესზე.

ჩვენს ტერიტორიულ ნაწილებში

სახვამეთის ტერიტორიის ცხოვრებისათვის

ჩვენი ასეთი ყოფი-ცხოვრება დღით დღე უმჯობესდება. ცვალებადი შემადგენლობა, გულწრფელად და გაასრულებული ენერჯით ეკიდება ამხედრო და პოლიტიკურ სფეროებს.

მათ კარგად შეიძენს წითელი ჯარის ტერიტორიული სისტემის განვითარების მიზნებს და მისი დადებითი მხარებით ჩვენს პოლიტიკურ ეკონომიკურ ცხოვრებაში.

ტერიტორიული მშენებლობა ეს საბჭოთა ხელისუფლების ახალი მიღწევაა, ეს გლემბობსთან კავშირის განმტკიცება, ეს მშრ-მელი ხალხის აპარატების და საბჭოთა კავშირის განმტკიცების ნაყოფია, — გაისინის ტერიტორიულ მშენებლობის საბაზისი.

სახვამეთის მშრომელი ხალხი დღესდღეობით უფროებს თავის თავისუფალ ქვეყანაში საბჭოთა ეკონომიკურ სფეროებს ამ ახალ ტერიტორიულ მშენებლობის საფუძვალზე.

ჩვენს ტერიტორიულ ნაწილებში

საბჭოთა კავშირი ეს თავისუფალ ერთი კავშირია, ეს განსახებია შრომის, რომლის წინ თითქმის და კანკალებს მსოფლიო ბურჟუაზია, — გაიძახის მესამე ცვალებადული.

ტანისამოსის და სურათ-სანიშნის საკითხი ასეთ შემთხვევაში გარდასტვინდა. მეთაურები და ტერ-არმიელები ხალხისათვის ეკიდებიან თავთავანთ საქმეებს, დღით დღე ტერიტორიული და ჩამოხლი არიან პარტიული სისტემის განვითარების მიზნებს. პოლიტიკომპარტიის მხრით ასეთი ცვალებადი მშენებლობა დაყოფილია ორ ჯგუფად: რუსული და თათრული ჯგუფად, სადაც პოლიტიკომპარტიის ტარდება რუსული და თათრული ენაზე. ხელმძღვანელები გამოყოფილია და სწავლობენ დაუღალავი მუშაობის.

წერა-კითხვის უკოდინართა ლიკვიდაცია სისტემატიურად სწავლობენ. ლიკვიდაცია სწავლობენ რუსულ ენაზე. პოლიტიკური ა. გვახალია.

— დავიდე თვისუფლების განთავი, რა მდგომარეობა სუფევდა მეუფის და გარდასტვინილი მენშევიზმის ბატონობის დროს? უფალი და მტრობა, — გაიძახის ერთი ცვალებადული.

— ესლა კი რას ვხედავთ? თანსწორიდან და სიყვარულს ნაკლებს შორის, — ისმის მეორე ცვალებადულის ხმა.

ჩვენი ათასწორი სოფლები

მე-5 ლეგიონი.

მე-5 ლეგიონის მე-5 ათასწორი მთელი თავისი ენერჯით მიისწრაფის სოფელთან კავშირის გასამტკიცებლად. ათასწორი აწყობს სოფლებს სხვა და სხვა საუბრებს, უხსნის გლემბობას ტერ სისტემის მნიშვნელობას. ღირებულ ცვალებად შემაღლებლობის წითელ ლაშქრულ ცოცხალ კვირებით ესმარება ყანის დაშლამდე.

30 ივლისს ათასწორი გავიდა გზავრა მთელი შემადგენლობით და ორკესტრით სოფელს მისი მისი შეფის ქვეშ ასაყვანდა.

გახსნა ამ სოფელში სამკითხველო. შესაფერისად და მოაწყო ის წიგნებით და პლაკატებით. ადგილობრივი მცხოვრებლები დღით სიხარულით შეხვდნენ ჩვენს საქმიანობას და დიდი მადლიერით არიან წითელი ჯარის საშვირო ყულისკარელი.

სადილის გაცემა მოგვარებული უნდა იქნას.

მე-2 ქართ. არტლეგიონი.

ჩვენს არტლეგიონის პირველ ბატონის სამხარეულში ერთ გარემოებას უნდა მივუძღვინო რაღაც.

სამხარეულში თუ იმ დროს არ მიდი, როცა ეს იქაური მოსახლეობა სურათ, ისე სადილს ვერ მიიღებ. ხშირად ხდება, რომ რაიმე საქმეების გამო დაგვიანდეს, ამის გამო მიღისათ სასადილოში დაგვიანებით, სადილს ვერ ვაძლევთ.

გულმოსულად გეტყვიან: კერძი წადებული გაქვსო. ხშირად წითელ არმიელებს მარტო პურზე უხდებათ გასაძლევადი სუფთა, რომ გულმოსულ დაჩინდეს სადილს ორ-მეორე უძახებენ.

მაიქცეთ ამს ყურადღება და საქმეების გამო დაგვიანებული მისულ არმიელს მიეცეს თავისი ხვედრი კერძი.

წით. არ. ლ. გვახვია.

განაკის ცხოვრება და უშუალო კალიან შემოვიყვამს ხალი.

ქართულ სამხედრო პოლიტიკურ ცხოვრებაში ხშირად ვხვდებით სოფლებს, არ არის ისე მოწყობილი, როგორც შეფერის სკოლა, მხოლოდ ბანაკით ვისვლილს შემდეგ ეს მოუწყობლობა სულ არ გვირგვინია.

ჩვენი სკოლის მეზობლად სდგას არმიის პოლიტიკური რომელიც ყოველ მხრივ მოწყობილია.

ბანაკში ჩამოსვლისთანავე სკოლასთან ვაგებთ კავშირს. სკოლა დიდ დახმარებას გვიწვეს, რადიო მოწყობება სხვა და სხვა წრეების მეცადინეობაში.

აგრეთვე დიდ ხეობადან ელობას გვიწვევენ სპორტ ვარჯიშობაშიც.

მათ აქეთ საუბროვოდ მოწყობილი კლუბი სადაც შეერთებული ძალით ხშირად ვხვდებით სოფლებს, არ არის ისე მოწყობილი, როგორც შეფერის სკოლა, მხოლოდ ბანაკით ვისვლილს შემდეგ ეს მოუწყობლობა სულ არ გვირგვინია.

ჩვენი სკოლის მეზობლად სდგას არმიის პოლიტიკური რომელიც ყოველ მხრივ მოწყობილია.

ბანაკში ჩამოსვლისთანავე სკოლასთან ვაგებთ კავშირს. სკოლა დიდ დახმარებას გვიწვეს, რადიო მოწყობება სხვა და სხვა წრეების მეცადინეობაში.

აგრეთვე დიდ ხეობადან ელობას გვიწვევენ სპორტ ვარჯიშობაშიც.

მათ აქეთ საუბროვოდ მოწყობილი კლუბი სადაც შეერთებული ძალით ხშირად ვხვდებით სოფლებს, არ არის ისე მოწყობილი, როგორც შეფერის სკოლა, მხოლოდ ბანაკით ვისვლილს შემდეგ ეს მოუწყობლობა სულ არ გვირგვინია.

სოფლებში გავიარაჯვით.

მეთაურთა გავიარაჯვებით. სოფლებში გავიარაჯვებით. მის ნიშნად, ჩვენც მათ ვართ და ყველანი მზად ვართ. ისმის შეკრების ნიშანი, რის შემდეგ მთელი სკოლა გამოდის მშვიდბრით სამხედრო სკოლების მოედანზე. აქ თავმჯდომარე არიან სხვა სკოლებიც, ცოტა ხნის შემდეგ მოგვსალხა სკოლების ინსპექტორი ამხ. ტალახში, აქ არის უფროსი მეთაურთა შემადგენლობაც. ყარგ ქვეშ და შეხვედრის თანხმად გამოიყვანეს სკოლების თითო ასეულებიდან თითო მსროლელი ოცეულები, დანარჩენები კი დაბრუნდნენ ასეულებში. ვინც მის ქაილი: სენსა ნაბიჯი იარს მისი მიგვიძღვინეს მუსკა მარშით, მის უკან რუსული სკოლა, შემდეგ ქართული, სომხური და ამერბეჯიანის. ისმის სიმღერა ნაციონალური ნიშნის, ასე მზარულებით მივდივით სარის კი აზურბეჯიანის სკოლის.

კვლავ გავიარაჯვებთ: — ოცეულების მეთაურები ჩვენ თან, მეთაურები მიდიან. მიიღეს სროლის ამოცანა, მისი წესრიგის შინაარსი და გადმოგვიცეს ჩვენც. ჩამოვარდა სრული სიჩუმე, ისმის დაწყებული.

მეზობლები საერთო ტერ-შეპირებისათვის.

მე-4 ლეგიონი.

ჩვენი ლეგიონი შეუდგა წითელსარსადის ახალწვეულ ელსის ლორსეულად შესახვედრათ.

ლეგიონის პარტიული ორგანიზაცია, კლუბი და ბიბლიოთეკა გასოფლებულ მუშაობას აპარატობენ თავთავანთ კარგში.

კომუჯარების კრებაზე განსჯილ იქნა სამოქმედო გეგმა ტერ-შეკრების დირსეულად ჩარების შესახებ, სადაც კლუბის, სამკითხველოს ბიუროს უმტკიცეს და აგრეთვე თვითველ პარტი-ამხანაგს მიეცა თანადად დავალებები. 15 აგვისტოდან ლეგიონის ყველა ტერ-შეკრებზე გავხანდელი იქნებოდა პარტი-ამხანაგები, რომლებიც ადგილობრივ პარტიულ მუშაობა და პროფ-ორგანიზაციებთან ერთად ჩაატარებენ ტერ-კამპინებს სოფლის გლეხების შინაარსის და წითელი ჯარის ცხოვრებიდან მივსებთ.

ლეგიონის კვლავი სარტაქციო კოლეგის განარბული აქვს ახალწვეულების შესახვედრათ გამოუშვას კვლავი გაზეთის, ხმა მე-ნს ტერ-ლეგიონერისა 4-ს სპეციალური ნიშნები.

ბიბლიოთეკა.

ლეგიონის ბიბლიოთეკა აწყობილია მხატვრების ახალწვეულების შესახვედრათ. ხდება წიგნების გადარჩევა, რათა თვითველ წითელ-პოლიშქრეს საშუალება მიეცეს მისი გაცნობის და ახალწვეულ ცვალებადულზე გადაცემისა.

მიღებულია მოვლევარი ზომები, რათა ბიბლიოთეკა-სოციალური არსებული სხვა და სხვა ნაციონალურ ენებზე წიგნების და გავსუების რიცხვი იქნას გაიღებულნი.

სამხარო 6. ასათ ანი.

მე-4 ლეგიონი.

2 აგვისტოს, დღის ცხრა საათზე, მეორე ათასწორი შემავრა ელექტრონის საღვთის დასთავალერებლად.

საღვთის მუშები დღის სიხარულით შეგვიკრებენ.

საღვთის უფროსი ტენიკი ვაგვიძღვა წინ და დავთავალერებია საღვთი. აგვისტო სათითაოდ ყოველი მანქანის მნიშვნელობა და სხ. ელექტრონულ საღვთის შემდეგ დავთავალერებთ წიგნის მიღება. აქ სხვა და სხვა შინაარსის წიგნებით ვიწვევით დასაშუქრებული. აქედან ვეწყვეთ კინის გზის ბიბლიოთეკა. აქ დავაგდენ რკინის გზებში, რომელთაც ჩვენი მისეულ ძალიან ესაოჯგონათ.

ბიბლიოთეკის მოხსენება გააკეთა წიგნის მნიშვნელობის შესახებ. ექსკურსიით წითელ არმიელები კმაყოფილნი დარჩნენ.

უმფროსი მეთაური ე. დოლიძე.

მეორე ათასწორი ექსკურსიაზე.

მე-4 ლეგიონი.

2 აგვისტოს, დღის ცხრა საათზე, მეორე ათასწორი შემავრა ელექტრონის საღვთის დასთავალერებლად.

საღვთის მუშები დღის სიხარულით შეგვიკრებენ.

საღვთის უფროსი ტენიკი ვაგვიძღვა წინ და დავთავალერებია საღვთი. აგვისტო სათითაოდ ყოველი მანქანის მნიშვნელობა და სხ. ელექტრონულ საღვთის შემდეგ დავთავალერებთ წიგნის მიღება. აქ სხვა და სხვა შინაარსის წიგნებით ვიწვევით დასაშუქრებული. აქედან ვეწყვეთ კინის გზის ბიბლიოთეკა. აქ დავაგდენ რკინის გზებში, რომელთაც ჩვენი მისეულ ძალიან ესაოჯგონათ.

ბიბლიოთეკის მოხსენება გააკეთა წიგნის მნიშვნელობის შესახებ. ექსკურსიით წითელ არმიელები კმაყოფილნი დარჩნენ.

უმფროსი მეთაური ე. დოლიძე.

მე-4 ლეგიონი.

2 აგვისტოს, დღის ცხრა საათზე, მეორე ათასწორი შემავრა ელექტრონის საღვთის დასთავალერებლად.

საღვთის მუშები დღის სიხარულით შეგვიკრებენ.

საღვთის უფროსი ტენიკი ვაგვიძღვა წინ და დავთავალერებია საღვთი. აგვისტო სათითაოდ ყოველი მანქანის მნიშვნელობა და სხ. ელექტრონულ საღვთის შემდეგ დავთავალერებთ წიგნის მიღება. აქ სხვა და სხვა შინაარსის წიგნებით ვიწვევით დასაშუქრებული. აქედან ვეწყვეთ კინის გზის ბიბლიოთეკა. აქ დავაგდენ რკინის გზებში, რომელთაც ჩვენი მისეულ ძალიან ესაოჯგონათ.

ბიბლიოთეკის მოხსენება გააკეთა წიგნის მნიშვნელობის შესახებ. ექსკურსიით წითელ არმიელები კმაყოფილნი დარჩნენ.

უმფროსი მეთაური ე. დოლიძე.

ჩვენი გიგანტობის მუშაობა.

მე-4-ე ლეგიონი.

ორი-სამი თვის წინად მეორე ათასწორი სამხარეულით მუშაობა ძალზედ მოიკეთებდა.

მე-4-ე ლეგიონი.

ბიბლიოთეკის არ ქონდა მხატვრის შინაობა, არ იყო ტენიკურად მოწყობილი არ ქონდა კარგი კავშირი სხვა

ბიბლიოთეკის მოხსენება და წითელი არმიელებთან და სხვა.

ამ ბოლო ხანებში ეს დევნებები გამოსწორებული იქნა, გადავიღეთ კარგ შენობაში, აღდგენილია კავშირი სხვა ბიბლიოთეკებთან.

გამოყოფილია ბიბლიოთეკის მეგობართა აქტივი, ტარდება სისტემატიურად ხმა მიღალი კითხვა.

ოგზავნა ასეულებში კომეტარული ამონაშენით წიგნები 10 დღის ვადაში.

მკითხველთა რიცხვი თანდათან იზრდება, გავცეს მკითხველ კავშირი ქ. შ. რკინის გზის ბიბლიოთეკასთან.

გზავნებ მას კომეტარული ამონაშენით წიგნები, იქედანაც ვღებულობთ სიანდალ წიგნებს. ეწყება ბიბ. ექსკურსიები და სხვა.

სამხარო 6. გურგინიძე.

მოგვეცით პირის საპარსი დანა.

მე-1 ლეგიონის 1-ლ ათასწორში გვიქვს მხოლოდ ერთი მხარეთმცოდნე, რომელიც თავისი მკითხველი დიდად არ განსხვავდება პირის საჭრელ დანაგანად. ამ დანას ხან ერთი ასეული ექსიანება, ხან მეორე და ხან მესამე.

ერთი დანა ყველას არ ხვდება და არის ერთი ატრაჟური ამ ნიღაღზე.

წითელ არმიელები იძულებული ვართ ვკრძო დალოქთან ვიპარსოდ ვწერი. ამხ. სამხარეული უფროსი, კვირაში ერთხელ გავლესთ ეს დანა ასეულზე თითო დანა მიანიც მოგვეცით.

აღ—ჯო.

სანიტ საშუარო ჩვენთან.

სანიტ საშუარო ჩვენთან. ხაარტ. ლეგიონი.

სხვა საგნებთან ერთად სანიტარული მეცადინეობაც კარგად მიმდინარეობს ჩვენთან. ეს სანიტარული არმიელებს დიდ პატივს იმის გამო, რომ მისი ექიმის და მისი მკურნალის დაგვიანებას სხვა და სხვა მკურნალის მოქმედება ახდენს უარყოფითი მოქმედება. დიდხანს გვსაუბრობს მკურნალის შემდეგ გვიკვება მიკროსკოპი და დეტალურად აგვიხსნა მისი მნიშვნელობა ავადმყოფობის გამოცემის ბიბლიოთეკის საკითხში, მიკროსკოპის საშუალოთა ვაგვიანდა სისხლის მიმოქცევაში. შობაზედ დიდხანს მოგვიხსნა მისი მნიშვნელობა ავადმყოფობის გამოცემის ბიბლიოთეკის საკითხში, მიკროსკოპის საშუალოთა ვაგვიანდა სისხლის მიმოქცევაში. შობაზედ დიდხანს მოგვიხსნა მისი მნიშვნელობა ავადმყოფობის გამოცემის ბიბლიოთეკის საკითხში, მიკროსკოპის საშუალოთა ვაგვიანდა სისხლის მიმოქცევაში.

სასურველია ამხ. ექიმი ხშირად ვაპარავდეს ამის საუბრებს.

სამხარო შალვა ბურკაძე.

მანერგიულად ვამ ცალინოვით.

1-ლ ლეგიონი.

პირველი ასეული შესდგება სხვა და სხვა ეროვნების წითელი არმიელებისაგან. არმიელებს შორის არსებობს ნამდვილი მძიური კავშირი. თვითველი წითელ არმიელი ცდილობს რაც შეიძლება მეტი ცოდნა შეიძინოს. მეცადინეობა ყოველ დარგში სისტემატიურად სწავლობენ. ხშირად იმართება საუბრები სხვა და სხვა თემებზე, და თუ რა უნდა აკეთონ მათ სოფლად. ძველი წითელი არმიელები გათავსებულ ენერჯით მეცადინეობენ.

წით. არ. იონა კობახია.

კარგული ცხოვრება

მე-5- ლეგიონის 1-ლ ათასეულის კომუჯრადში.

1-ლ ავგისტოს მოხდა 1-ლ ათასეულის კომუჯრადის გარეთანებული კრება, რომელსაც დაესწრა, როგორც სამოილაქო ორგანიზაციებისაგან მომავარებული ამხანაგები, ისე ყველა კომუჯრადის და პოლიტ-წრის წევრები. გასარჩევი იყო შემდეგი კითხვები: 1. მოხსენება საქართველოს ცაკის უკანასკნელ სესიის მუშაობის შესახებ, 2. საშუაო კომისიის აჩვენა, 3. ანკეტების განხილვა და მიმდინარე კითხვები. 1-ლ საკითხზე მოხსენება გააკეთა ახ. ანდრულოძემ, რომელმაც განუმარტა კრებას სესიის ყველა დადგენილებები. მოხსენების გარშემო იყო შრავალი შეკითხვები: მოხსენებამ ცოცხალი გამოთავი გამოიწვია ახ. შორის. იქნა გამოტანილი შესაფერავი რეზოლუცია. საშუაო კომისიის მნიშვნელობაზე მოხსენება გააკეთა კლუბის გამგემ ახ. ლომიძემ, არჩეული დავაზი ხუთი კაცისგან შემდგარი კომისია, რომელსაც კრებამ დაავალა აიღოს შეფაზა ერთ ერთ ახლო მდებარე სოფლებს, და გაეწიოს მას იდეური და მატერიალური დახმარება, რის სასაშუალებო უნდა გამოიხატოს თავი კომისიამ. გაიჩინა სამი ამხანაგის კანდიდატი: პარტიის ვადრაციის მდივანს შემოტანილი განცხადებები. კრებამ სამივე ამხანაგი გადაიჩინა პარტიის, სურათო წესით. მიმდინარე კითხვებში გაიჩინა სხვა და სხვა ადგილობრივი საჭიროებო კითხვები, რის შემდეგ კრება დაიხურა.

პარტიკარი ალგვიო.

ახაშუმბაშვილის შორის.

ქართულ მეთაურთა სკოლის მე-3 ასეული.

7 ავგისტოს შესდგა ქართულ მეთაურთა სკოლის მე-3 ასეულის ა.ლ.კ.კ. ღია კრება. კრებას კავშირის წევრების და პარტ. ამხანაგების გარდა, დაესწრნენ უპარტიო ამხანაგებიც. ღლის წესრიგში დასრული იყო შემდეგი საკითხები: 1 ძველი ბიუროს მოხსენება, 2. ახკორების აჩვენა და 3. მიმდინარე საკითხები პირველი საკითხის შესახებ მოხსენება გააკეთა ძველი ბიუროს მდივანმა ახ. გაბისიანმა, რომელმაც ვრცელად განაწილა თუ რა გააკეთა ძველი ბიუროს სახანაგო პერიოდში, ე. ი. 2 ნახევარ თვის განმავლობაში. ამ ხნის განმავლობაში ბიუროს მართვაში 5 კრება, ჩაუტარებია ერთჯერ ინსტრუქციული და მოუწყვია ერთჯერ განსმარტოვანი, სოფელთან ბიუროს ქონია კარგი კავშირი, რაც გამოიხატება ინსტრუქციების დადგენაში, საუბრების ჩატარებაში, მოხსენებების გაკეთებაში და სხვა. კრებამ ძველი ბიუროს მუშაობა ჩასთვალა დამაკმაყოფილებლად. მოხსენების შემდეგ კრებამ აირჩია ორი ახკორი. უსურვებთ ახლო ბიუროს და ახკორებს ენერჯული მუშაობის. ახკორი ა. რუხაძე.

ენერჯული მუშაობა.

ქართულ ცენტროსთან ლეგიონში განსაკუთრებით შესანიშნავი მე-2 ესკადრონი. არა ერთხელ და ორჯერ უშტკანს ლეგიათს, რომ მეორე ესკადრონი შეიქმნა ლეგიონში პირველი არსის და ამით შეიძლება ამჟამად.

გორაკ სამხედრო ცოდნა, ისე პოლიტიკურიც. იგი არ შეიძლება თავის ძალღონეს და თავისუფლად დროს ყოველთვის შეცვლინოს მათთან. ვიდრე მხედრულ სიტყვას, რომ მისი ყოველი კანონიერი დავალება შევასრულოთ პირნათლად და გაუმართლოთ მას ის იმედები, რომელსაც ამყარებს ჩვენზე პროლეტარიატის საკეთილდღეობით. წ. არმიული ხეთელი.

საჭიროა ვპრიღუზნა სამუშაოინ-ტების აღაგმვა.

ჩვენი ბანაკის ირგვლივ წერილობით მოეკრებოდა გაღის სავა-ტობები. მოავეტე უფროსი სუპერინტენდენტი, ლენინოვი და დამპალი ხილველობა და ასა-ღებენ წითელ არმიულზე. წითელ არმიულში ხარბად ეტანებიან ამას და ხდებიან ავად.

ნაწილებში უკვე სხვა და სხვა სენმა იჩინა თავი, როგორცაა, მაგ. მუცლის ტკივილი და სხვა. საქორა დაუყოვნებლივ მიე-ტყეს ამას უჭირადება და ალა-გმულ იქნენ ეს ვაჟბატონები მანკიდან. ახკორი „დუ-შაში“.

ჩვენს უპროსტავლეთ ვარა-კითხვა.

1 ლი ლეგიონი.

მეორე ასეულის წითელ არმიულში უპროსტავლეთ ვარა-კითხვის უკოდინარი იყვნენ. მასწავლებლების და პოლიტ-ხელმძღვანელების მეტადიანობით ჩვენ ძალიან ადრე შევიწყვედით წერა-კითხვა. არ გვერდება ხვეწნა სახლში წერა-კითხვად. ჩვენ თვითონ დასწრით ჩვენს მ-

ოხლებს. ჩვენ ეხლა იმდენად მომზადდებულად ვგვრძობთ თავს, რომ შევიძლია სოფლად წასვლის დროს აუხსნათ ჩვენს ზემოხელის ისეთი საკითხები, როგორც კოპერაციის და ქოხსამკითხველოს მნიშვნელობა. სამხკორი პ. ზაქარაძე.

ვიცხი მუშაობა.

მე-2 ბატარია.

მე-2 ბატარეას ძალიან ფიცი ხასიათის მეტუქნავე ყვეს. თუ რაიმე საქმეზე მივიდა მათთან წითელ-არმიული, ის ამით უკმაყოფილო ხდება და წითელ არმიულს ისტუმრებს უწე-წით სიტყვებით ამ დღეებში ასეთ შემთხვევას ქონდა იდე-გილი. მიღის მასთან წითელ-არმიული მარჯუაზელი და სთხო-ვის საცვლებს. მომზორდი აქედან, — უფროსი მეტუქნავე, — მე შენი წვირბანი საცვლების შესანახად არ მცალიანა და სხვა. წითელ-არმიულს მართლად უხდება დაი ხანს „წვირი-ანი“ საცვლების ტარება ფიცი მეტუქნავეს წყალობით. საქორა ამას მიეცეს უფრადლება და მეტუქნავეს სიფიცე ცოტა დანდებულ იქნეს.

წითელ-არმიული წვილი.

ნაწილავის წარიღავიდან.

ვიმსჯელებთ ვინაურ საქმეებზე.

მეთათხ ლეგიონი.

2 ავგისტოს, საღამოს 6 სა-ათზე, შესდგა უფ-პოლიტ შე-მადგენლობის კრება. ღლის წეს-რიგში იდგა შემდეგი საკითხ-ები: 1. მოხსენება ათასეულის მდგომარეობის შესახებ, 2. სა-რედაქციო კოლეგიის მოხსენე-ბა და 3. ცნობათა ბიუროს ჩამოყალიბება.

ლომარე ახ. სისაური, რომე-ლიც აცნობს კრებას სარედ. კოლეგიის მუშაობას. შეამე საკითხის შესახებ მო-ხსენებას აკეთებს ახ. კაკაძე, რომელიც უხსნის კრებას თუ როგორ უნდა იქნეს მოწყობი-ლი ცნობათა ბიურო და რა მნიშვნელობა აქვს მას წითელ არმიულში.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ახ. გაბე-ნია, რომელიც აცნობს კრებას თუ ათასეული დღემდე რა მდ-გომარეობაში იყო და ესლო რა მდგომარეობაშია, რა დახ-მარება გულში მის მოსაწყობად ლეგიონმა და ადგილობრივი ხელისუფლებამ. სარედაქციო კოლეგიის მუ-შაობის შესახებ მოხსენებით გა-მიღის სარედ. კოლ. თავჯე-სამხკორი იონ. გ. — ძე.

შემდეგ კრება ცნობათა ბი-უროში იჩრებს: 1. პოლიტ შემადგენლობიდან ახ. კაკა-ძემ, 2. მეთაურთა შეი. ახ. მძიგულს, 3. ძირედ. წითელ არმ. შეი. ახ. მათაშვილს, 4. ცე. წითელ არმ. ახ. ვეშუ-პიძე და 5. ადგილობრივი სა-ხალხო მოსამართლეს ახ. კე-ნაძეს.

ღრამ წრე.

მე-5-თე ლეგიონის მე-3-მე-ათასეულის ღრამ-წრე თავის ძაღებით დაიწყო წარმოდგენე-ბის გამართვა. ღრამ წრეში მო-წაწილობას ლებულობენ წი-თელ არმიულნი. დაღმული იქნა წარმოდგენა „რკოლიუ-ტის მოლოდინში“ და „სიკ-

ვიდლით დასჯა“, რაც მოთა-ხაშვების მიერ კარგად იქნა ჩა-ტარებული. წარმოდგენაზე და-ესწრა აუარებული ხალხი სამოქალაქო ორგანიზაციებიდან და ადგილობრივი მცხოვრებ-ლებიდან. სამხკორი ყულისკარდლი.

სასკოპ ძარხნის დათვალიერება.

მე-5 ქართულ მსროლელ ტერ-ლეგიონის სკოლის უკრ-სანტებში შაბათს 1 ავგისტოს დაფათვლიერეთ ქუთაისის მა-იულის საქმიო კარხანა. ქარხნის მუშები დიდი სიხა-რულით შეხვდნენ წითელ არ-მიულს. კურსანტებიც დიდი აღტა-ყებით და დაკვირვებით ათ-ვლიერებდნენ მანქანებს და

სკილიობდნენ, რათა მიეღოთ ახსნა განმარტება დაზავთან მომუშავე მუშისაგან ამა თუ იმ მანქანის და დაზვის მნიშ-ვნელობის შესახებ. საქორა ასეთი ექსკურსიები მოეწყოს სწორად, რადგან ამას დიდი ნაყოფი მოაქვს ჩვენ-თვის ტენციის გაცნობის საქ-მეში. სამხკორი ნ. ქუთათაძე.

მეცნიერება და ტენიკა

შედგები სთომარი ირეზით მოწამეღისა.

პროფესორ სტრენაზა გააკეთა მოხსენება სანიტარულ ცოდნის ინსტიტუტში თავის დაკვირვე-ბათა შესახებ ამ ავადმყოფებში, რომლებიც იყვნენ მოწამლე-ლი ახრით აიროვან იერი შე-ლის დროს.

ვლის ხარისხზე, ცხოვრების პი-რაბებზე, ტუბერკულოზის ნი-შნების არსებობაზე ავადმყო-ფში და სხ. თამბაქოს წვე მეტად მანე-ბელი და იწვევს ავადმყოფო-ბის გართულებას.

ამ მოწამლის შედეგები, თუ ავადმყოფი არ კვდება მაშინვე, ან დება უმთავრესად სასუნთქე ორგანოების ავადმყოფი კარ-გავს შრომის უნარიანობას ფი-ლტვების ქრონიკული, ხანგრ-ძლივი ავადმყოფობის გამო, რომელიც სწორად არ რჩება. ეს ავადმყოფობა ავადმყოფი-ძობაზე მრეულ იქნას ფილტვების სხვა ქრონიკულ სენთან — ტუ-ბერკულოზთან. მასთან სდებს ხვეულება, სისხლის ან სისხლე-ბის ამოღებით.

ზოგიერთ შემთხვევებში მო-წამლის შეუქმლი განავითარო-ბის ტუბერკულოზი, თუ მისი ნი-შნები ფორმებში აქვს ავად-მყოფს. საერთოდ გამოცნობა, ქრონიკულ მოწამლისა და ფი-ლტვების ტუბერკულოზთან შე-ტება ძნელია. გარდა ფილტვების დაავად-მყოფებისა, მოწამლის შეუქმლი განავითარო ქრონიკული პლე-ვიტი.

ცვლილებები, რომელთაც ავტო ამ დროს ღვლი, ბე-არებენ ხასიათს ქრონიკული ბრონქიტის ან ფილტვების ქრონიკულ ანთებისა. სწორად ფილტვების ქრონიკულ ან დროს იარებით ივება და ჩნდება პი-ტარ პატარა სიღრუბები. თუ ავ-ადმყოფობამ მშვიდობის ჩიპი-რა ფილტვების ქსოვილები დრუიანდება და სწყვეტს მონა-წილეთობის სუნთქვას.

რაც შეეხება აირებს, რომ-ლებიც არიან მიზნები ასეთი ავადმყოფობის, ყველაზე მეტი დასახურება ამას მუშუდის ორ მათგანს: იბრიტს, რომე-ლიც სწავს ქსოვილებს და იწვევს გულის წყას. ის მოქმე-დობს მხოლოდ ბრონქებზე და მის განტოტებაზე.

ავადმყოფობა იღებს ქრონი-კულ და ცუდ თვისებინან მსე-ლეთობის იმ პარებში, რომე-ლიც რამდენიმეჯერ მიუ-ღიათ მონაწილეობა აიროვან ბრონქოზში.

მეორე აირი უფრო მოწა-მელია, რადგან შეიცავს ბე-ვი ქლორს. ამას ეკუთვნიან ვ. წ. მუთთარი აირები. მისი მოქმედება ვაკუილება არა მარტო ბრონქებზე არამედ ფილტვების პატარა ბუშტებზე, რომლებიც მონაწილეობას იღ-ებენ სუნთქვაში, განიარჩევიან თვისი ნაზი აგებულებით და ადვილად ირღვევიან მუთთარ-აირების გავლენით.

ვის აქვს საწინააღმდეგო?

მე-6-ე ლეგიონის № 4 კომუჯრადში შემოტანილი აქვს განცხადება პარტიის კანდიდატთა მიღების შესახებ ამავე ლე-გიონის უფროს მასწავლებელს მიხეილ ალექსანდრეს-ძე ვაჟ-არბიძეს, მცხოვრებ სამხრეთ ოსეთის, საშავლო განათლებით, ინტელიგენტი, სხვა პარტიის, როგორც თვითონ აცხადებს, არ ყოფილა.

თუ ვინმეს აქვს რაიმე საწინააღმდეგო მისი პარტიის მიღების შესახებ, ვთხოვთ აცნობათ მე-6-ე ლეგიონის № 4 უჯრედის მდივანს 10 დღის განმავლობაში.

მე-6-ე ლეგ. № 4 უჯრედის პასუხის მდებელი მდივანი.

მე-6 ტერლევინის მე-10 კომუჯრედში შემოტანილი აქვს განცხადება კომპარტიის კანდიდატთა მიღების შესახებ წი-თელ არმიულს ქუთაისის მაზრის მცხოვრებს ახ. პარმენ გე-ლაზონის. თუ ვინმეს აქვს რაიმე საწინააღმდეგო, ესთხოვთ გვეცნობონ ერთი კვირის განმავლობაში.

მე-6 ტერლევინის მე-10 კომუჯრედში.

1. კონაოვი ლევან ილიას-ძე, მესანგრე ასეულის ზენ-დფი. ქ. თბილისის მცხოვრები, კომ. პარტიის კანდიდატ 1925 წ. იანვრ. 2. ჯაფარიძე ილიაიონ, წ. ა., ალის თავი-რაჟის მაზრის მცხოვრები, კომ. პარტიის კანდიდატა 1925 წ. იანვრიდან. 3. მოწონელიძე ალექსანდრე მეთოდეს-ძე, წ. ა., ალის თავი, რაჟის მაზრა, ახ. ლ. კომ-კავშირის წევრი 1921 წლიდან და კომუნისტური პარტიის კანდიდატი 1925 წლის იანვრიდან.

უჯრედის პას. მგ. მდივანი.

დავკარგე პირადობის მოწმობა, გაცემული 1-ლ საარტ. ლეგიონიდან მე 3 ბატარეის ქვემხნის უფროს ვლადიმერ პატაშვილის სახელობაზე და სხვა საბუთები. ჩაითვალოს გაუქმებულად.

პასუხისმგებელი რედაქტორი ლ. ჩანტლიძე.